

Megoldás. Helyettesítsünk¹ x helyébe $(a+2)$ -t:

$$a = \sqrt{4 - 3\sqrt{4 - 3\sqrt{10 - 3a - 6}}} = \sqrt{4 - 3\sqrt{4 - 3\sqrt{4 - 3a}}}.$$

Legyen $f(x) = \sqrt{4 - 3x}$. Azt az a értéket keressük, amelyre $a = f(f(f(a)))$.

Ha $a = f(a)$, akkor ez nyilván teljesül. $a = f(a)$ akkor áll fenn, ha az $a \geq 0$, $a \leq \frac{4}{3}$ feltételek mellett $a^2 + 3a - 4 = 0$, amiből $a = 1$, tehát $x = 3$.

Meg kell vizsgálnunk, hogy ezen kívül van-e még olyan a , amely eleget tesz az $a = f(f(f(a)))$ egyenletnek.

a nem lehet negatív, mert eleme f értékkészletének, ezért elegendő a további a megoldásokat a $[0; 1)$, illetve $\left(1; \frac{4}{3}\right]$ intervallumokban keresni.

f a $[0; 1)$ intervallumból származó az elemeket $(1; 2]$ intervallumba viszi, az $\left(1; \frac{4}{3}\right]$ intervallumból eredőket pedig $[0; 1)$ -be.

Ezért $a \in [0; 1)$ esetén $f(f(f(a))) \in (1; 2]$; $a \in (1; 2]$ esetén pedig $f(f(f(a))) \in [0; 1)$ (feltéve, hogy értelmes a kifejezés). Ez pedig azt jelenti, hogy az egyenletnek nincs más megoldása.

Megjegyzés. Hiányos az az indoklás, amely szerint

$$a = f(f(\dots(f(a)\dots)))$$

csak akkor lehetséges, ha $a = f(a)$. Több beküldő egyszerűsítette ily módon a feladat megoldását, természetesen hibásan. Ez még monoton függvények esetén sem feltétlenül igaz. Az $f(x) = -x$ függvény monoton, mégsem igaz, hogy $f(f(x)) = x$ csak akkor állhat fenn, ha $x = f(x)$ (hiszen $f(f(x)) = x$ minden x -re). Ugyanígy elképzelhető, hogy $a \neq f(a)$, $a \neq f(f(a))$, de $a = f(f(f(a)))$. Ilyen – bár nem monoton – függvényekről szól a **B. 3541.** feladat (KöMaL 2003/2. sz., 89. oldal), ahol a megjegyzésben például az $f(x) = \frac{x-3}{x-2}$ függvény szerepel és módszer is látható ilyen

tulajdonságú elsőfokú törtfüggvények készítésére. A **B. 3481.** feladatban vizsgált $f(x) = -\frac{2x+7}{x+3}$ függvény is ilyen, éppen ezen a tulajdonságon múlik a feladat megoldása (KöMaL 2002/1. sz., 40. oldal).

¹Ezzel a helyettesítéssel megkaptuk a **B. 3579.** feladatot, amelynek a megoldása a KöMaL 2003/3. számának 153. oldalán olvasható.